

Návštěva Gatese vyvolala další debaty o radaru

Americký ministr obrany Robert Gates při své úterní návštěvě Prahy připustil přítomnost Rusů na amerických základnách v Česku a v Polsku.

„Kdybychom v rámci větší transparentnosti zkoumali možnosti, jak zajistit přístup ruské straně k těmto zařízením, veškeré návrhy bychom nejdříve konzultovali s českou vládou a nic bychom nepodnikali bez jejího souhlasu,“ uvedl Gates.

Podle premiéra Topolánka by ruští inspektoři měli možnost občas kontrolovat případnou montáž a provoz americké radarové základny v Brdech. Vyplynulo to z jeho vyjádření pro Českou televizi. „Žádní ruští vojáci nebudou na základně trvale přítomni,“ uvedl dále premiér. Topolánek zdůraznil, že o této možnosti informoval už v lednu. „Rekl jsem, že pro dobré vztahy a pro kontrolní mechanismy je docela možné a pravděpodobné, že navrhne, pokud s tím americká strana bude souhlasit, účast kontrolorů jak při výstavbě, tak při provozu radaru.“

Představa spolupráce ruských vojenských expertů na případném budování radaru v Brdech vyvolala v Čechách bouřlivou diskusi napříč politickým spektrem.

Návrh amerického ministra obrany už v úterý odsoudili koaliční politici. „Jasně jsme na jedné straně naznačili, že takový návrh je v České republice nepřijatelný,“ řekl Lidovým novinám předseda senátu Přemysl Sobotka, který se v úterý účastnil pracovního oběda českých zákonodárců s Robertem Gatesem.

Proti návrhu amerického ministra obrany Roberta Gatese včera ostře vystoupil místopředseda sně-

Ministři obrany Vlasta Parkanová a Robert Gates na úterní přehlídce čestné stráže v Praze.

Foto archiv

movny Lubomír Zorálek (ČSSD). „To je nepřijatelné,“ řekl na své tiskové konferenci. Současně také napadl českou vládu za příliš nejednoznačný postoj. „Toto je porušení české suverenity!“ prohlásil a dodal, že sociální demokraté budou požadovat od premiéra Mirka Topolánka co nejdříve vysvětlení. Zorálkovi dále vadí, že by případná dohoda mezi Washingtonem a Moskvou obcházela NATO i Evropskou unii.

O něco méně radikální byl před-

sedá nejsilnější opoziční strany Jiří Paroubek. „Naše stanovisko k radaru se nezměnilo, musím ale říct, že Spojené státy přicházejí s novým přístupem k věci, a ten je potřeba studovat,“ řekl včera šéf ČSSD.

O možnosti postavení radaru v Brdech se zatím stále jedná. Celý americký systém má poskytovat ochranu před případným nebezpečím z Iránu. Většina Čechů přitom podle sociologických průzkumů není záměru Američanů nakloněna. Washington chce konečně rozhod-

nutí slyšet příští rok.

Moskva proti základnám v Česku a Polsku hlasitě protestuje. Rusové označují umístění americké základny ve střední Evropě za ohrožení vlastní bezpečnosti a strategické rovnováhy ve světě.

Tyto obavy se USA snaží rozptýlit tím, že by některé části protiraketového „deštníku“ nebyly v plné pohotovosti. Štít by se zcela aktivoval, jen kdyby byla zaznamenána hrozba.

Veronika Veselá

krátce z domova

Kubice odchází od policie

Šéf elitního Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu Jan Kubice požádal o propuštění od policie. Svůj záměr oznámil včera odpoledne. Podle informací serveru aktuálně.cz již nechce pracovat pro současné vedení policie a ministerstva vnitra. Jeho odchod vítají především sociální demokraté. Těm se nelíbilo zveřejnění takzvané Kubiceho zprávy o pronikání zločinu do politiky. Podle sociálních demokratů zveřejnění loni krátce před volbami poškodilo ČSSD.

Barková dostala pět let

Městský soud v Praze včera znovu potvrdil rozsudek nad Libuší Barkovou. Rodinná přítelkyně bývalého premiéra Stanislava Grosse byla odsouzena k pětiletému trestu za pojištění podvod. Barková trvá na své nevině a mluví o spiknutí.

Poslanci odmítli alimony od státu

Alimony za nezodpovědné rodiče by ani v budoucnu neměl platit stát. Poslaneckou sněmovnou totiž včera neprošel návrh zákona o náhradním výživném. Podle předlohy sociálně demokratických poslanců měl stát vyplácet alimony neúplným rodinám, kterým jeden z rodičů výživně neplatí.

Ivana Kottasová

krátce ze světa

Putinova strana si polepšila

Před prosincovými parlamentními volbami v Rusku si výrazně zlepšila své postavení prokremelská strana Jednotné Rusko. Podle údajů, které včera zveřejnilo moskevské nezávislé středisko Levada, se tak stalo poté, co se do čela kandidátky postavil nyníjší ruský prezident Putin. Stranu by podpořilo 68 procent voličů. Levada také zkoumala podporu potenciálních prezidentských uchazečů v březnových volbách příštího roku. Nejvíce hlasů by zatím obdržel jeden z místopředsedů vlády Dmitrij Medvedev. Oblibu mezi voliči si získává také nyníjší premiér Viktor Zubkov.

Zachrání Kalifornii počasí?

To nejhorší má Kalifornie po čtyřech dnech silných požárů za sebou. Počasí by v nejbližších dnech mělo hasičům výrazně pomoci. Teploty klesají a vítr slabne. Největší lesní požáry v historii Kalifornie si vyžádaly zatím pět obětí a škody se vyšplhaly na téměř 20 miliard korun. Dnes přijíždí do Kalifornie prezident George Bush, který přislíbil oblasti rozsáhlou federální podporu. Policie příčiny požárů vyšetřuje. Už nyní si je jisté, že nejméně jeden z nich byl založen úmyslně.

Kožený nebude vydán do USA

Podnikatel Viktor Kožený nemůže být podle bahamského soudu vydán do Spojených států. Kožený měl v 90. letech podplácet ázerbájdžánské prominenty při privatizaci tamějšího ropného průmyslu. Dřívější rozhodnutí nižšího soudu se podle ustanovení bahamského trestního řádu vztahuje pouze na bahamské občany. Ačkoliv Kožený žije na Bahamách přes deset let, občanství nemá. Rozsudek zřejmě není konečný, obžaloba naznačila, že se proti rozsudku odvolá. Mariana Pítrová

Státní cenu za literaturu dostane Milan Kundera Česká vláda láká cizince na zelené karty

Každoročně udělovanou státní cenu obdrží letos spisovatel českého původu žijící ve Francii, Milan Kundera. Tuto informaci potvrdila Obec spisovatelů a ministerstvo kultury.

Spisovatel, básník a dramatik Milan Kundera je jedním z neúspěšnějších českých spisovatelů v historii. Začínal v padesátých letech básněmi a na začátku šedesátých vydal velice úspěšné sešity Směšných lásek. Jeho prvním románem byl Žert (vydán 1967), kniha otevřeně kritizující poúnorové období v Československu. Dílo bylo následně zfilmováno podle Kunderova vlastního scénáře.

V emigraci napsal neúspěšnější román Nesnesitelná lehkost bytí. Ten mu přinesl světové uznání a patří do výběru nejlepších knih minulého století. Z jeho dalších prací vynikají romány Nesmrtelnost, Život je jinde, Pomalost, drama Jakub a jeho pán či jeho rozsáhlá esejistická a odborná činnost.

Od roku 1995 píše Kundera pouze francouzsky, do češtiny svá díla nepřekládá a jen výjimečně k tomu dává souhlas.

Právě za úspěch českého vydání Nesnesitelné lehkosti bytí a zároveň za přínos české literatuře se ministerstvo kultury rozhodlo udělit cenu Kunderovi. Nesnesitelná lehkost bytí vyšla poprvé česky před dvaceti lety v Torontu a podruhé teprve loni v nakladatelství Atlantis. Okamžitě se stala bestsellerem.

Pěťadvacátého října se Kundera na předání ceny do Českého muzea nedostaví. Omluvil se ze zdravotních důvodů. Cenu za něj převezme Jiří Srstka, ředitel agentury Dilia, která autora na českém trhu zastupuje. Kundera Česko navštěvuje, ale soukromě a bez povšimnutí veřejnosti. Trvá na tom, že vzbuzovat pozornost mají knihy, nikoli osoba autora.

Štěpán Feik

Na pondělním zasedání rozhodla vláda o zavedení tzv. zelených karet pro cizince. Mají zjednodušit administrativu, a tím přilákat zahraniční pracovníky na dlouho neobsazená místa.

V současné době pracuje v České republice přibližně 220 tisíc cizinců, kteří přicházejí převážně ze zemí Evropské unie. Pro zájemce o zaměstnání ze států mimo EU je získání povolení k práci a k pobytu o mnoho náročnější. Karta by obě povolení spojovala a výrazně by omezila zbytečné papírování.

Kabinet Mirka Topolánka si od zavedení karet slibuje především příliv pracovníků na místa, která nejsou pro Čechy tolik atraktivní. „V současnosti je nedostatek kvalifikovaných i nekvalifikovaných dělníků, techniků nebo zdravotníků sester,“ poznamenal pro ČTK mi-

nistr práce a sociálních věcí Petr Nečas.

Ministerstvo také vytvoří databázi volných míst, kam budou firmy vkládat pozice, které se dlouho nedaří obsadit. Seznam takových míst budou mít v sebe úřady a také velvyslanectví. Ministerstvo bude mít právo nevydat kartu potenciálně nebezpečnému zájemci. Zároveň Nečas od nového systému očekává zpřehlednění zaměstnávání cizinců a zamezení nelegální práce.

Šéf resortu práce a sociálních věcí Petr Nečas chce novinku zavést co nejdříve, nejlépe už od ledna 2008. Na konci roku 2007 chce vláda předložit návrh na změnu zákona o pobytu cizinců a zákona o zaměstnanosti, a tím zelené karty ukotvit v české legislativě.

Anna Brandejská

najdete nás i na fles.fsv.cuni.cz

Je Česko připraveno na vstup do eurozóny?

V rámci diskuse o vstupu do eurozóny proběhla v senátu 18. října konference Euro versus koruna. U řečnického pultu se střídali ekonomové i politici, někteří říkali, že je třeba si s přijetím eura pospíšet, jiní byli proti. Česká republika zažívá nebývalý růst a koruna se stále zhodnocuje, proto prý není třeba s přijetím jednotné měny spěchat. „Hlavně ať máme eur brzy hodně,“ přál si podnikatel Milan Boehm. S tím tiše souhlasili všichni.

Když Česká republika vstupovala do Evropské unie, vyjadřovala tím souhlas s přístupovou smlouvou, v níž byl obsažen závazek k přijetí eura. Proto dnes otázka měny spěchat. „Když slušný partner uzavře dohodu, tak jí pak prostě splní,“ řekl.

Česká vláda se Bruselu zavázala, že do roku 2008 všechny tři podmínky pro vstup do eurozóny splní. V praxi to znamená mít státní dluh maximálně ve výši 60 % HDP, míru inflace jen o 1,5 % vyšší než u států s nejnižší inflací v EU a výši ročního

schodku veřejných financí do 3 % HDP. S prvními dvěma podmínkami Česko problém nemá, hrozí však, že letošní schodek veřejných financí bude o celé procento vyšší, než povolují maastrichtská kritéria.

Podle hlavního ekonoma Raiffeisenbank Pavla Mertlíka to ale důvod k panice není: „Krátkodobé neplnění rozpočtového kritéria ve výši procentního bodu není tolik, každopádně by to do budoucna nemělo být bráno na lehkou váhu,“ vysvětluje v pořadu Studio STOP ČRo 6 a dodává, že všechna kritéria mají určitou vnitřní provázanost. Mohlo by se tedy lehce stát, že dlouhodobější neplnění jednoho ohrozí ta další. Pro příklad nemusíme chodit daleko. Rozpočtové potíže v Maďarsku zapříčinily nejvyšší úrokové sazby v Evropské unii a vysokou inflaci. Kvůli deficitům veřejných financí se tak Maďarsko vzdálo dalšími dvěma podmínkám pro vstup do eurozóny.

S vysokou inflací se bude pravděpodobně potýkat i Česko: „Kdybych měl učinit prognózu, České

Dvě eura česká.

Foto profimedia.cz

republika se v roce 2008 splnit inflační kritérium nepodaří,“ odhaduje Mertlík. „Vliv na to budou mít změny v daňové oblasti, například

zvýšení snížené sazby DPH z pěti na devět procent a zavedení ekologické daně,“ vysvětlil hlavní ekonom Raiffeisenbank.

V souvislosti s přijetím eura se v Česku mnozí ptají: kdy? Jedním z těch, kdo se na otázku v posledních dobách pokusil odpovědět, byl ministr financí Miroslav Kalousek. Chtěl v materiálu o přijetí eura zmínit rok 2012. Předseda vlády Mirek Topolánek ale s jeho návrhem nesouhlasil a agentuře Reuters řekl, že se Češi datum v letošním roce rozhodně nedozvědí. Prý by se za něj vláda nemohla zaručit.

Média z toho vyčetla, že přístup koalice k euru je příliš laxní. Vrchní ředitel České národní banky Vladimír Tomšík s tím ale nesouhlasí: „Nejde jen o termín, diskuse by měla být vedena především o tom, jak je česká ekonomika na euro připravena, zda dokáže vstřebávat výhody a minimalizovat nevýhody,“ řekl Českému rozhlasu. Podle ekonomů je stav veřejných financí natolik špatný, že ani chystané reformy nezaručí dobré fungování české ekonomiky po vstupu do eurozóny. Upínat se v tuto chvíli ke konkrétnímu datu nemá žádnou logiku.

Michaela Mužíková

V Polsku skončila vláda dvojčat

Praha/Varšava • Lech a Jaroslaw Kaczynští. To jsou jména mužů, kteří do neděle vládli Polsku. Ve funkci zůstává jen jeden.

Po prohraných parlamentních volbách Jaroslaw Kaczynski opouští premiéřské křeslo a jeho strana Právo a spravedlnost přechází do opozice.

Ve funkci by ho měl nahradit Donald Tusk, šéf vítězné strany Občanská platforma. „Jsem nejšťastnějším mužem na světě. Od zítřka bude lépe,“ řekl Donald Tusk krátce po volbách. Padesátiletý Tusk chce z Polska udělat jinou zemi. Slíbil provedení daňové reformy, rychlejší stažení polských vojáků z Iráku či lepší spolupráci s Evropskou unií. Právě orientací na zahraniční politiku si Donald Tusk získal mnoho příznivců.

Poláci dali najevo, že chtějí změnu. Naštvalo je premiérovo hrubé chování a nechota spolupracovat

ny křesel v Sejmu. Parlamentní trojici doplňuje strana Levice a demokracie, jejímž programovým lídrem je bývalý prezident Aleksander Kwasniewski.

Situace v polském parlamentu ale nebude tak jednoznačná, jak se zdá. Právo a spravedlnost má stále dost silnou základnu příznivců, stranu volilo téměř pět milionů lidí. „Budeme tvrdou, ale konstruktivní opozicí,“ prohlašuje Jaroslaw Kaczynski. Nejmocnějším zastáncem opozice je pochopitelně bratr odstoupivšího premiéra prezident Lech Kaczynski, který se k výsledkům voleb dosud nevyjádřil. Právě on může polskému Sejmu působit problémy. Hlava státu má totiž právo vetovat všechny zákony vydané parlamentem.

Hana Vorlová

Volební výsledky:		
Občanská platforma	41,6%	208 křesel
Právo a spravedlnost	32%	164 křesel
Levice a demokracie	13,2%	52 křesel
Polská lidová strana	8,8%	35 křesel
Německá menšina		1 křeslo
Celkový počet křesel:		460

se sousedním Německem. Politický komentátor Michal Karnowski dodává: „Polsko teď bude mít v zahraničí novou image.“

Občanská platforma získala téměř 42 % hlasů, což jí zajistilo 208 křesel v Sejmu, tedy dolní komoře polského parlamentu. Donald Tusk vyjednával o koalici s Polskou lidovou stranou, která by Občanské platformě pomohla k získání většiny

Zákoník práce dostane nový kabát

Změny při zaměstnávání mladistvých, právo na rovné zacházení, zákaz diskriminace... To všechno přinese chystaná novela zákoníku práce.

Zítřka proběhne na schůzi poslanecké sněmovny druhé čtení připravované normy. Během předchozího čtení se k novele kladně vyjádřili zástupci všech politických stran, včetně poslanců ČSSD a KSČM. Cílem autorů je odstranit nedostatky současného zákoníku a napomoci liberalizaci trhu práce.

Jak sdělil ministr práce a sociálních věcí Petr Nečas, ve stávajícím kodexu má být upraveno více než 120 bodů. Některé se dočkají úplné změny, jiné budou z důvodu jednoznačného výkladu pouze upraveny.

Současný zákoník schválily krátce před volbami ČSSD s KSČM - navzdory snahám ODS prosadit jeho odklad. Novelu podpořil i Nečasův předchůdce Zdeněk Skromach.

Ke změně dojde při zaměstnávání mladistvých do 18 let - jejich pracovní doba se ze současných 30 rozšíří na 40 hodin týdně. Součástí novely je také antidiskriminační zákon. V něm je zakotveno právo na rovné zacházení, stejný přístup k povolání, podnikání a vzdělání. Dále zakazuje diskriminaci při uplatňování práva na zaměstnání.

V platnost má novelizovaný zákoník vejít 1. ledna 2008.

Tereza Holanová

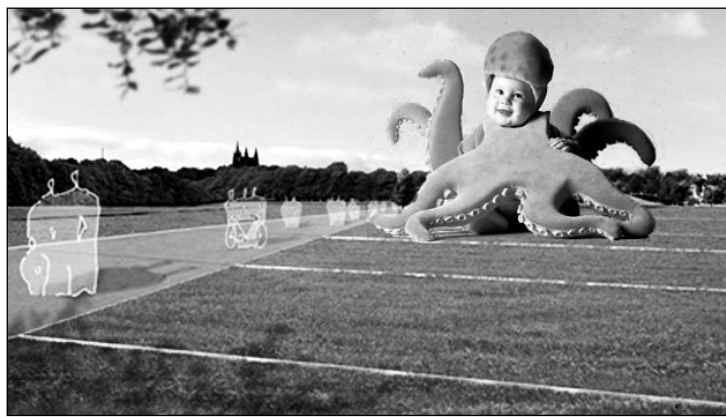
FLEŠMENTAŘ

V uplynulém týdnu se na výsluní hrála chobotnice a diplomacie

Na domácí scéně se opět roztrhl pytel s finančními aférami a podezřeními z korupce. Pomalu už přestávají být skandální a znepokojující, vyskytují se totiž v tak hojném množství, že čeští občané by se museli cítit znepokojeni téměř permanentně.

„Finanční aféru“ u nás tradičně připomíná státní rozpočet. Vyhledky na příští rok však vypadají přinejmenším narůžověle. Zadlužíme se prý o 20 miliard méně než letos (což nic nemění na faktu, že nadále slušně zadlužení zůstaneme). Na chobotnici asi peníze nezbydou.

Pokračujeme v dobrých zprávách – Česká republika si nejspíš jako poslední evropský stát užije plnohodnotné předsednictví Evropské unie. V roce 2009 vznik-

Národní knihovna pro nejmenší.

Fotomontáž Vrbková

nou posty evropského prezidenta a evropského ministra zahraničí a národní vlády přijdou zkrátka. Tedy v případě, že se neobjeví žádný „zlobivý člen“ a země lisabonskou reformní smlouvu přijmou. Evropské vlády, včetně naší, se budou o ratifikaci ve všech sil snažit. Referendum nám politici nejspíš nepředpřijí, protože případně nepřijetí smlouvy představuje mírné riziko další evropské krize.

Po prohře v boji o křeslo v Radě bezpečnosti OSN se pro nás předsednictví EU může stát jakousi útěchou. A možná také poučením – třeba zjistíme, že bychom to s těmi mezinárodními funkcemi trochu přehnali. Beztak máme dost vlastních problémů (vzpomeňme na soudržnost

vládní koalice) a domácí témata jsou dostatečně zábavná.

Například debata o zeleno-fialovém hlavonožci plném knih, kterého chtějí všichni a zároveň nikdo. Chudák chobotnice, chudák architekt Kaplický, chudák ředitel Národní knihovny Ježek. A největší chudák? Primátor Bém. O něm si teď spousta lidí myslí, že je mírně zmatený a neví, co se mu vlastně líbí a co ne.

Naopak co se komu líbí a nelíbí, vědí přesně lidovci. Na YouTube umístili krásná videa. Ta se musí líbit každému. Přesvědčte se sami na webové adrese youtube.com/watch?v=Gju1MO4VEP4.

Adéla Denková

FLEŠ

Čtrnáctideník Fleš je produktem studentů prvního ročníku žurnalistiky UK FSV

šéfredaktor: Tomáš Krajča

editoři: Roman Hájek, Anna Baumová, Kateřina Červenková, Lukáš Seidl

korektoři: Michaela Raková, Šárka Zbožínková, Vratislav Maňák, Martin Vokáč,

redakce: Petr Bartoš, Anna Baumová, Anna Brandejská, Martina Buchtová, Kateřina Červenková, Adéla Denková,

Štěpán Fejk, Roman Hájek, Šárka Hellerová, Jiří Hofman, Tereza Holanová, Petra Hosenseidlová, Jan Huk,

Ivana Kottasová, Tomáš Krajča, Vratislav Maňák, Jakub Marek, Michaela Mužíková, Mariana Pítrová,

Michaela Poláková, Michaela Raková, Lukáš Seidl, Tereza Šmídová, Jan Švelch, Kateřina Vančurová, Veronika Veselá,

Martin Vokáč, Hana Vorlová, Jana Vrbková, Lukáš Werner, Mariana Zapotilová, Šárka Zbožínková

KONINA TÝDNE

„Myslím, že je potřeba přehodnotit naši rozvojovou a humanitární podporu. Není přece možné, abychom posílali někam desítky milionů korun, a ta země potom poslechla našeho soupeře.“

Premiér Topolánek hodnotí výsledek volby do Rady bezpečnosti OSN.

Mike McCartney nefotí jenom Beatles

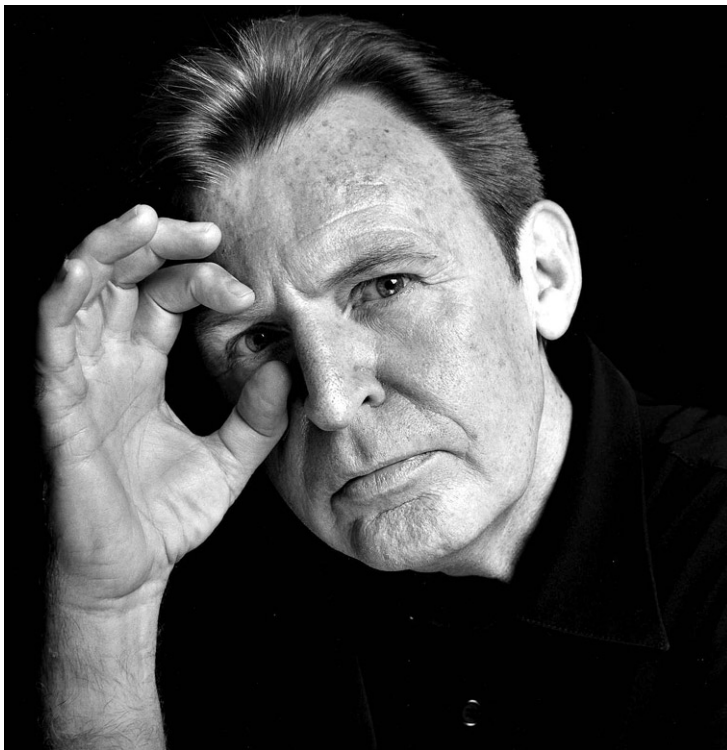
Býval dvorním fotografem nejslavnější kapely všech dob a léta mu trvalo, než se dokázal téhle nálepky zbavit. Dnes pracuje na charitativních projektech na pomoc Africe. Fotograf Mike McCartney, mladší bratr slavného člena Beatles Paula, vystoupil v pátek ve Scénických rozhovorech Davida Hrbka v pražském Švandově divadle.

Diskusní večer doprovázela projekce výběru z McCartneyho fotografické tvorby, za kterou byl v roce 2000 oceněn prestižním britským hudebním časopisem Q titulem Rockový fotograf tisíciletí. Nejznámější jsou jeho snímky z počátku kariéry skupiny Beatles.

„Nefotil jsem ty slavné Beatles, které znáte vy. Fotil jsem svého bratra a jeho kamarády,“ vzpomíná na dobu, kdy vznikly snímky, které ho proslavily.

Proslavit se fotografiemi Beatles nemusí mít jen výhody. Celá desetiletí musel McCartney dokazovat, že dokáže dobře fotit nejen legendární hudební skupinu. Po 37 letech od rozpadu kapely se mu podařilo kritiky přesvědčit. „Po ocenění, které jsem obdržel od časopisu Q, se o mé fotky začaly zajímat galerie. Jedenáct jich zakoupila National Portrait Gallery v Londýně a v Smithsonian Institution ve Washingtonu visela celý rok má výstava. No, není to nádherná? A nemusí tam být ani jedna fotka s Paulem.“

Překvapením večera bylo osmiminutové video, na kterém ze své londýnské kanceláře zdraví McCartneyho jeho přítel, hudebník Bob Gel-

Mike McCartney rád baví lidi.

Foto archiv

dof, s nímž spolupracoval na sérii charitativních koncertů Live 8, která měla přitáhnout pozornost světových politiků k problému africké chudoby. Jako jediný fotograf dokumentoval atmosféru v zákulisí obří akce a vydal publikaci Mike McCartney's Live8 Coolpix. Výtěžek z jejího prodeje, který nyní dosahuje výše deset tisíc liber, věnoval organizaci Band Aid Trust. Ta se stará o převod peněz z podobných akcí potřebným.

„Na této události bylo tolik velkých hvězd, že každá z nich byla vlastně malá,“ podotýká.

Příští rok se McCartney stane kulturním komisařem pro liverpoolskou čtvrť Wirral a bude zodpovědný za propagaci jejího kulturního dění. „Do Liverpoolu by se měl každý alespoň jednou za život podívat. Je to velmi specifický svět, je to ostrov na ostrově. Hrozně rád bavím ostatní lidi.“

Šárka Hellerová

Žerty Milana Kundery

Média o něm informují jako o nejpřekladanějším českém autorovi. Sám se ale považuje za autora francouzského a, jaká ironie, své romány do češtiny přeložil nechtěl. Milan Kundera.

Loňské a v Česku první vydání jeho Nesnesitelné lehkosti bytí vzbudilo velký zájem veřejnosti a samotnému Kunderovi, nositeli Ceny Ladislava Fukse i Klementa Gottwalda, přineslo letošní Státní cenu za literaturu. Na její předávání však nepřijel – do Čech totiž jezdí zřídka, zásadně inkognito a neuvazuje ani o trvalém návratu, to vše prý kvůli osobním sporům s Václavem Havlem a Pavlem Kohoutem.

Rovněž v Kunderově domovské Francii, kam emigroval v půli sedmdesátých let, zůstává jeho existence záhadou, spisovatel dokonce bydlí v bytě pod falešnou jménou. Sám své výstřední chování zdůvodňuje tak, že se jako „správný“ romanopisec chce tržati za svým literárním odkazem. Nespokojen se zfilmováním Nesnesitelné lehkosti bytí nepovoluje filmové ani divadelní adaptace svých děl, novinářům neposkytuje rozhovory. Hospodářské noviny tento týden dokonce vytvořily fiktivní rozhovor s Kunderou ve snaze vyprovokovat jej k reakci.

Stejně jako hrdinovi jednoho z autorových románů se i zde Kunderovi vymknul vlastní žert z rukou. Hra na schovávanou by totiž nemusela mít tak úspěšnou motivaci, jakou bychom u autora Kunderova formátu mohli očekávat. Mezinárodně uznávaný literát, který byl již několikrát nominován na Nobelovu cenu za literaturu, totiž vlastní mytizaci především zvyšuje prodejnost svých románů i zájem o ně. Doufáme, že zisk není jedinou hnací silou autorova podivinství. Obyčejnosti by totiž anekdota slušela o trochu víc. Před osmasedmdesáti lety se přeci narodil právě na apríl ...

Vratislav Maňák

Umělci dávají Red Bullu křídla

O tom, že prázdné plechovky nemusí nutně skončit v koši, se můžete přesvědčit na výstavě nejlepších prací soutěže Red Bull Art of Can, která probíhá ve dnech 16.-26. října na Slovanském ostrově v Praze. Tato kreativní soutěž se poprvé konala roku 1997 v Chicagu, v České republice se však Art of Can (v jednom z možných překladů „Umění plechovky“) představuje až letos.

Hlavní myšlenkou celé akce je podpora nových talentů z řad profesionálních tvůrců i amatérů, Art of Can má zároveň sloužit i jako prostor pro výměnu zkušeností a nápadů. Účast v této kreativní soutěži má pouze jedinou hlavní podmínku: primárním materiálem pro výrobu jednotlivých uměleckých

objektů musí být plechovky energetického nápoje Red Bull, který je organizátorem celé akce. Fantazii tvůrců se jinak meze nekladou, výsledné dílo může mít podobu obrazu, sochy, 3D modelu i videa.

O výsledcích soutěže rozhodovala odborná porota v čele s generálním ředitelem Národní galerie Praha Milanem Knížákem a hodnotila se tři základní kritéria: koncepce, její naplnění a samotná konstrukce díla. Letošním vítězem se stala „dvojité“ spletená plechovka Double Bull Petera Grunského. Druhé místo obsadila netradiční role toaletního papíru Toilet Bull-roll Martina Čížka a třetí místo získala korida Plaza de Toros Heleny Jakobové.

Jana Vrbková

Vítězná plechovka Double Bull.

Foto archiv

Záhádky: Niklovo nejnovější dada

Dělá kotrmelce se slovy, vrací děti ke knihám a říká o sobě, že je víceoborový šašek. Spisovatel Petr Nikl představil minulý čtvrtek v kavárně Švandova divadla svoji nově vydanou knihu Záhádky.

Na osvětleném pódiu bylo relativně plno, kromě očekávaného spisovatele a šéfredaktorky nakladatelství Meander Ivy Pecháčkové tam stál nastoupen ještě celý sbor Lakomé Barky, jejichž texty je Nikl také autorem. Večer probíhal v příjemné atmosféře milých vtipů spisovatele, představování jeho knihy a soutěží pro děti, přirozeně doplnované hravými písničkami Lakomých Berek, skupiny složené z klecanských maminek a dětí.

Záhádky jsou Niklovou v pořadí již pátou knihou vydanou nakladatelstvím Meander, které publikuje krásné dětské knihy. Nejrůznější ocenění dokládají, že Niklova díla se mezi taková řadí; například jeho Lingvistické pohádky byly letos havlíčkobrodskými tiskárnami oceněny jako nejkrásnější kniha pro děti a mládež.

V případě Záhádek si Nikl hrál již

s názvem – neobvyklá složenina slov záhadu a pohádky zaujme i toho, kdo o autorově tvorbě dosud neslyšel. Prostřednictvím této knihy podporuje čtenáře v zasahování do děje. Některé stránky jsou dělené na několik příčných pruhů tak, abychom si mohli sami vytvořit unikátní příšeru nebo vlastní příběh. Jak otočíme, tak to bude – a pokaždé jinak. Další pohádky více korespondují s Niklovou sborovou a textařskou činností a jsou viditelně určeny ke čtení nahlas, které jim teprve dodá kouzlo.

Jak spisovatel sám říká, snaží se být pouhý „rozněcovač představitelství“. Ta jeho se projevuje v nejrůznějších odvětvích – hraje divadlo, zpívá, skládá texty a píše dětské knihy. Občas o něm píš jako o muži s dětskou duší, on sousloví dětská duše vykládá spíš jako schopnost uvolněně tvořit, nenechat se spoutávat starostmi. Sám se snaží nebýt ovlivněn nejrůznějšími školami, jimiž prošel, a přirozeně zobrazovat svět tak, jako to dělají právě děti.

Kateřina Vančurová

V knihkupectvích si brzy zalistujeme i cédečky

Seznámit „nečtenáře“ s literaturou. Takový cíl si vytyčila vydavatelství Audiostory a Popron Music, která v knihkupectvích v několika českých městech představila speciální stojan pro poslech „knížek do ucha“. Akce s příznačným názvem Den s audioknihou proběhla 20. října také v pražském Kanzelsbergeru. Návštěvníci si s pomocí obsluhy poslechli čtyřminutové ukázky vybraných CD. Zařízení je prý už několik let standardem například v českých prodejnách Bontonlandu, kde si lidé běžně pouštějí před zakoupením nosiče vybrané songy do sluchátek. Podle firmy Audiostory se ale používání stojanu zatím nachází kvůli vysoké ceně v testovací fázi. Pokud se ukáže zákazníkům zájem o tuto novinku, zařízení budou umístěna v brzké době v každém knihkupectví Kanzelsberger.

Mluvené slovo na nosičích CD není v České republice nic nového.

Mariana Zapotilová

30 dní dlouhá noc Vampýři, nebo manželé?

Jak dostat horory o upírech z DVD zpět do kina? Musíte si půjčit nějaký už ověřený a úspěšný příběh a transformovat ho na filmové plátno. Třeba tenhle zajímavě nakreslený komiks 30 dní dlouhá noc: Postavy skoro nemluví, tak nebude vypadat trapně, když něco dopíšeme a něco zas vyškrtáme. Nápad to byl zajištěn geniálně. Krvelačnický Drákulovi přibuzní se probíhají po Aljašce a užívají si polární noc, kdy slunce celý měsíc nevyjde nad obzor. A těch šťavnatých lidí!

Ale nějak tam musíme zakomponovat lásku, to mají všichni přece rádi. Josh Hartnett si sice získá váš obdiv jako šerif, který vyměnil kolt za sekýru, ale jeho snahy udělat si pořádek v manželství s hasičkou (Melissa George) působí přinejmenším úsměvně. A to se jim do vztahu plete ještě celé městečko Barrow, jehož obyvatelé poměrně rychle umírají na vykrvácení.

V hororových pasážích je film opravdu silný. Když však dojde na dojemné dialogy ústřední manželské dvojky, začne působit zdlouhavě

a upracované. Kde byla Nilesova a Templesmithova komiksová předloha ironická a sarkastická, ztrácí Sladeovo přepracování lehkost. Překvapivě se mu však daří zalepit nějaké logické díry. Upíři sice už nemluví anglicky, ale jejich vůdce v podání Dannyho Hustona je stejně neodolatelný. S bradou od krve a příliš velkou zubní protézou pronáší svoje ateistická moudra a vybírá si z místního jídelníčku ta nejlepší sousta.

30 dní dlouhé noci se daří resuscitovat vampýří žánr, jako se to povedlo snímku 28 dní poté se zombi hororem. Nepochopitelně se však až příliš zaměřuje na manželskou krizi než na potenciálně zábavnější krvavou řež. Přes veškerou snahu o tento lidský rozměr zůstávají charaktery i na konci vágně vykresleny. Ze dvou hodin filmu pak tedy můžete klidně vystříhnout třicet minut a o nic zásadního nepřijdete. Škoda, přímočařejší a brutálnější přístup by tomuto hororu rozhodně pomohl.

Jan Švelch

Mistry světa jsou ragbisté JAR

Anglii nespasil ani Johny Wilkinson a titul neobhájila

Novými vládci ragbyového světa se stali Jihoafričané. V defenzivně laděném finále na pařížském stadionu Saint Denis před osmdesátí tisíci diváky porazili národní tým Anglie v poměru 15:6 a po dvanácti letech tak znovu zažívají pocit vítězů.

Už po pěti minutách se Springbooks ujali vedení zásluhou precizně zhraněného trestného kopu Montgomeryho poté, co Angličané chybovali před vlastní brankou. Ostrované si dál udržovali mírnou převahu, ale jejich dlouhé nákony bez problémů zadržoval nejlepší hráč celého mistrovství Bryan Habana. Nakonec však v 10. minutě byli za svou snahu odměněni. Od postranní čáry přesně zamířila největší hvězda Albionu Johny Wilkinson. Právě ve finále se ukázalo, jak moc je tento hráč klíčovou postavou anglického národního týmu. Když se tyto dva týmy utkaly v základní skupině před čtyřmi týdny, Jihoafričané Anglii bez Wilkinsona rozdrtili v poměru 36:0.

V 15. minutě udělali Angličané další chybu a Montgomery poslal JAR znovu do vedení. Oba týmy pak pokračovaly v defenzivní taktice nakopávaných míčů, ale postupně začali získávat navrch Springbooks. Těsně před přestávkou se jim málem povedlo dostat míč až do

Prezident Jihoafrické republiky Thabo Mbeki gratuluje kapitánovi vítězného týmu.

Foto archiv

brankoviště, ale chybovali a celou akci zkazili předhodem. Chvilí nato se Jihoafričanům podařilo vyhrát mlyn před brankovištěm Anglie a po faultu se rozhodli překvapivě kopat trestný kop na

místo pokusu o položení pětiky.

Díky již třetímu perfektně provedenému kopu šli hráči JAR do kabin za stavu 9:3. Hned dvě minuty po přestávce se odehrál klíčový moment celého finále.

Poté, co se Mathewovi Taitovi podařilo proniknout obranou Jihoafričanů, se míč přes Johnyho Wilkinsona dostal k Marku Cuetovi, který donesl šišku až do brankoviště. Bohužel pro Anglii však rozhodčí po pěti minutách zkoumání videopětiku neuznal. Přesto však sudí Angličanům přiznal trojkový kop za předchozí fault a ten Johny Wilkinson se štěstím proměnil. Ve 45. minutě přibyla Albionu další komplikace, když legenda ostrovního ragby Jason Robinson ve svém posledním zápase za národní tým musel odstoupit kvůli zranění. A v padesáté minutě už byl rozdíl ve skóre znovu 6 bodů po další chybě ve hře Anglie a dalším trojbodovém kopu Montgomeryho. Když pak Francois Steyn proměnil už pátý trestný kop Jihoafričanů, o vítězi bylo rozhodnuto. Ve zbývajícím čase se už JAR soustředila pouze na obranu a v klidu si pohlíkala závěr zápasu, po kterém kapitán John Smit převzal se slzami v očích trofej Weba Ellise pro nejlepší ragbyový tým světa. Jihoafričané se tak stali po Austrálii teprve druhým týmem, který dokázal toto mistrovství vyhrát dvakrát. Anglie se zase mohla utěšovat tím, že oproti předpovědím expertů dokázala obhájit finálovou účast.

Jan Huk

Mistrovství republiky ve florbale na elektrických vozících vyhráli Sněžní vlci z Janských Lázní

Pro český florbal na elektrických vozících byla letošní sezóna přelomová. Ke stávajícím dvěma týmům přibyl nováček – Rejnoci ze Zlína. Díky tomu se v sobotu 20. října v hale TJ Pankrác v Praze Nuslích konalo první oficiální Mistrovství České republiky Electric Wheelchair Hockey (EWH). Na turnaj kromě Rejnoků dorazily i zbývající dva české týmy: Snow Wolves Janské Lázně a domácí EWSC LITA SPORT Praha.

Sampionát probíhal ve dvou kolech systémem „každý s každým“ – odehrálo se tedy celkem šest utkání, ve kterých bylo patrné, že tým Zlína zatím nemůže konkurovat svým dvěma rivalům. „Tak jsme hráli my, když jsme poprvé měřili síly s evropskou konkurencí. Neměli jsme peníze, a tak jsme na starších a pomalejších vozících pouze sledovali, jak náš soupeř přehrává,“ komentoval v po-

ločase hru Rejnoků kapitán Janských Lázní Václav Uher. I v dalším průběhu hry bylo vidět, že dnes už jsou na tom hráči Prahy a Janských Lázní o poznání lépe: díky lepší technice byli u odražených míčů vždy dříve, snažili se pronikali na polovinu soupeře a obratně se uvolňovali ke střelám. O to sympatičtější byla snaha Rejnoků: přestože prohráli všechny zápasy vysokým rozdílem, nevzdávali se a bylo vidět, že mají radost ze hry.

O titul mistra republiky se tedy utkali dva tradiční rivalové. V prvním vzájemném utkání porazili Snow Wolves tým LITA SPORT v poměru 5:1 a zdálo se, že mají cestu k titulu otevřenou. Domácí však rozhodně nechtěli složit zbraně: poté, co deklasovali zlínské Rejnoky 12:3, si dodali potřebné sebevědomí a v rozhodujícím zápase s janskolázeňskými to bylo vidět. Vedení se přelávalo

ze strany na stranu, na hráčích byla patrná bojovnost i nervozita. Když po skončení základní doby na tabuli svítil výsledek 5:5, následovalo pětiminutové prodloužení, kde chyběly vyložené šance. Přestože žádný z týmů nechtěl udělat chybu, štěstí se nakonec přiklonilo na stranu domácích, když v čase 34:06 padl gól z lehkého nahození na branku Janských Lázní.

O prvním mistru republiky muselo rozhodnout skóre vzájemných zápasů, protože kromě Zlína, který měl na svém kontě čtyři prohry, každý z týmů třikrát vyhrál a jednou prohrál. Z konečného vítězství se mohly radovat Janské Lázně, a to především díky prvnímu utkání, ve kterém dokázaly LITA SPORTU Praha vstřelit pět branek. Nejlepším střelcem turnaje byl jmenován útočník vítězného týmu Jan Horák.

Jiří Hofman

EWH je jediná kolektivní hra, kterou mohou provozovat i osoby s nejtěžším svalovým postižením. Týmy nastupují v rozestavení 4+1, přičemž po hřišti se kromě útočníků s běžnými holemi pohybují i hráči, kteří mají připevněnou čepel hole (tzv. T-stick) přímo k přední části vozíku. S její pomocí pak účinně blokují přihrávky a útočné snahy soupeře, protože oproti klasické hře je florbal na elektrických vozících mnohem více poziční než vtrvalostní disciplína.

FLEŠMENTÁŘ

Soumrak českého klubového fotbalu?

Za poslední roky kredit českého fotbalu postupně klesal. Jestli debakl Sparty v Lyonu 0:5 před třemi lety byl brán jako potupa pro celý český fotbal, tak pro úterní výkon Slavie Praha na stadionu Fly Emirates už ani nexistuje výraz.

Pryč jsou ty doby, kdy Sparta prohrála Real Madrid a Barcelonu, byla 20 minut od postupu do čtvrtfinále LM na hřišti AC Milán, Slavia bojovala o semifinále s Leeds United a Liberec ničil mužstva jako Lyon a Celta Vigo. První náznak toho, že se českým fotbalem to jde z kopce, byl výše zmiňovaný debakl Sparty od béčka Lyonu v sezoně 2003/2004. Už tento ročník poukázal na to, že se náčky mezi elitou tuzemskou a evropskou rozevírají. Sezónu na to Sparta nedokázala porazit v LM ani superslabý Thun, a přesto, že Slavia postoupila ze základní skupiny poháru UEFA, bylo to spíše dílem náhody a štěstí než po fantastickém výkonu.

Minulou sezónu sice hráči Liberce a Mladé Boleslavi předvedli osvěžující výkony v pohárové Evropě, ale s odstupem času se ukazuje, že to bylo především díky totálnímu podcenění ze strany soupeřů. Oba pražské celky minulou sezónu taktičtě vyhořely. A letos? Sparta zatím nedokázala vyhrát zápas proti zahraničnímu soupeři a už několik sezon nedala v evropských pohárech na domácí hřišti gól, Slavia se šestičlenným výběrem na několik sezon dopředu postoupila nejprve na penaltu přes Žilinu, a pak dokonce přes Ajax. Steauu Bukurešť v základní skupině ještě porazit dokázala, ale to bylo spíše díky psychické labilitě rumunského soupeře. Proti Seville a Arsenalu se už pouze vezla.

Je na tom český klubový fotbal opravdu tak bídně, že od špičkových týmů může očekávat pouze bohaté gólové přídele do vlastní sítě? Rozhodně ne. Alespoň poslední zápas reprezentace ukázal, že i v českých týmech jsou hráči schopni hrát na evropské scéně důstojnou roli. Je ale potřeba totální nasazení, správně zvolená taktika a sebedůvěra. Tyto tři aspekty však u českých týmů momentálně nemají silné zastoupení. Sparta je psychicky labilní a její hráči rozmazleni, takže nepředvádí stoprocentní výkony. Slavia zase hraje na evropské scéně neuvěřitelně naivně, má příliš respektu vůči soupeři a nevěří si. Sláviště se mohou vymlouvat na mladý kádř, jenže tým Arsenalu je ještě mladší a stejně jim dal potupnou „sedmičku“. Mladou Boleslav jsme takřka neměli možnost vidět a navíc je to tak malý klub, že je u ní fanoušek rád za jakýkoliv dobrý výsledek.

Český fotbal rozhodně potenciál má, ale musí přidat v nasazení a v taktice. Další mezinárodní konfrontace ho čeká už dnes, kdy Sparta hostí FC Curych. Po jejich nevyrovnaných výkonech z poslední doby je ale výsledek tohoto utkání absolutně neodhadnutelný. Přesto by pro alespoň částečnou nápravu reputace českého klubového fotbalu bylo dobře, aby Sparta další zaváhání na mezinárodní scéně nepřipustila. Jméno českého fotbalu už tak úterním zápasem Slavie utrpělo dost.

Jan Huk

Fotbalistky Slovanu Liberec zvítězily nad Ivančicemi

Skóre zápasu 7. kola I. Celostátní fotbalové ligy žen mezi Slovanem Liberec a Ivančicemi otevřela v 5. minutě ranou z dálky domácí Boušková. Na umělé tréninkové ploše libereckého stadionu U Nisy se však i přesto hrál velmi vyrovnaný zápas. Domácí fotbalistky nevládaly přechod do útoku a špatně bránily, čehož soupeřky dokázaly využít a dostávaly se do šancí, které však zůstaly neproměněny. Liberecké vítězství potvrdily až góly Novákové ze 72. a Ubiasové z 91. minuty. Početný kotel příznivců fotbalistek Slovanu tak mohl slavit výhru 3:0.

Hned půl hodiny po skončení zápasu začalo další utkání mezi oběma týmy, tentokrát v rámci Celostátní fotbalové ligy dorostenek. Ivančice nastoupily se sedmi hráčkami v poli proti kompletnímu Slovanu, který měl snadnou práci. Kvůli podprůměrné hře libereckých však Moravanky, z nichž některé nastoupily k oběma zápasům, uhrály slušný výsledek 0:6 (0:3).

„Na naše zápasy se muži dívají spíše ze zvědavosti,“ říká Gabriela Kadlecová, devatenáctiletá záložnice DFC Rena Ivančice.

Jak byste hodnotila dnešní dvojzápas?

V prvním zápase byla škoda, že se nám nepodařilo dát gól. Hráčky Slovanu se hádaly už od začátku, inkasovaný gól by je rozložil úplně. Nicméně to skončilo tak, jak to skončilo, a my to musíme hodit za hlavu.

Co se týče druhého zápasu – nemám

ráda „co by – kdyby“, ale myslím, že kdyby nás bylo jedenáct čerstvých hráček, Slovan by neměl šanci. Uhrát v osmi skóre 0:6 je podle mě vynikající. Podržela nás zejména brankářka.

Jak dlouho hrajete fotbal a jak jste k němu dostala?

Fotbal hraju teprve třetím rokem, když bych byla začala dřív. Dostala jsem se k němu ve třetáku na gymnáziu, který jsem strávila v USA. Tam je fotbal spíše holčičí záležitostí a mě to strašně chytlo. Když jsem se vrátila, už jsem u něj zůstala.

Setkávat se někdy s názory, že fotbal je ryze mužský sport a ženy do něj nepatří?

Jistě, většina mužů si to myslí. Když ale přijde na věc a hraju fotbal s klukama, tak se setkávám většinou s pozitivním přístupem a kluci mě berou jako zpestření týmu. Na zápasy se muži dívají spíše ze zvědavosti.

Odehrála jste dva zápasy za sebou – za áčko a za dorost. Dá se to vůbec zvládnout?

Náš tým je v dost špatné situaci. Až po zápisu do soutěže nám odešlo celé jedno družstvo a spousta holek s fotbalem skončila, takže nás místo třiceti zůstalo okolo patnácti. Jsme rády, pokud se nás sejde osmnáct na áčko i na dorostenky. Potom nezbyvá nic jiného, než aby někdo hrál i za áčko i za dorost, dnes se to týkalo čtyř z nás. Za dorost můžou hrát jen ročníky '88 a mladší, což splňuje od nás jenom asi deset hráček, takže kdo může, tak hraje. Nic jiného nám nezbyvá – pokud by nás bylo šest

a méně, prohrávaly bychom kontumačně a zaplatily bychom pokutu. Pokud by se nám to stalo třikrát za sezónu, vyškrtli by nás ze soutěže úplně, za což je pokuta asi 100 000 korun.

Jako dorost jste odehrály celý zápas v osmi lidech proti kompletnímu Slovanu. Jak jsou na tom ostatní týmy? Mají taky podobné problémy?

Jsme na tom jasně nejhůř. Většinou tým se nevejdou lidi na střídačku. Taková Sparta má k dispozici asi šedesát hráček. Není se potom čemu divit, že prohráváme tak vysoko. Ale jednou jsme v této situaci, tak to musíme tuto sezónu vydržet.

Na závěr jedna obligátní otázka – máte nějaký oblíbený klub nebo hráče?

V mužské lize fandím Brnu, mám ráda Pacandu nebo našeho odchovance Doška, který teď hraje za Spartu.

Petra Hosenseidlová

I. CFLŽ: FC Slovan Liberec – DFC Rena Ivančice 3:0 (1:0)

Branky: 5. Boušková, 72. Nováková, 91. Ubiasová. Rozhodčí: Špindlerová – Mífková, Navrátilová. Diváků: 50.

DFC Rena Ivančice: Procházková, Sobotková, Podolská, Lesonická, Vargulicová, Kadlecová (82. Malušková), Rapflová, Holcmannová Ž., Mačátová, Nováčková, Ondráčková.

FC Slovan Liberec: Proboštová, Bistiaková (78. Sittová), Hušková, Pichrtová, Prokopová, Filingerová (84. Kovářová), Kotková, Ubiasová, Ježková, Boušková, Nováková.

